

Zakon o uslovima za zasnivanje radnog odnosa sa stranim državljanima

*"Službeni list SFRJ", br. 11/78 i 64/89, "Službeni list SRJ", br. 42/92, 24/94 i 28/96 i
"Službeni glasnik RS", broj 101/05*

Član 1.

Strani državljanin i lice bez državljanstva (u daljem tekstu: strani državljanin) može da zasnuje radni odnos, sa preduzećem, organizacijom društvenih delatnosti, bankom i drugom finansijskom organizacijom organizacijom za osiguranje, zadrugom i drugim oblicima saradnje i zajedničkog poslovanja sa stranim licem (u daljem tekstu: organizacija), kao i sa radnim čovekom koji samostalno obavlja delatnost ličnim radom, odnosno ličnim radom i sredstvima u svojini građana, odnosno sa građanskim pravnim i fizičkim licem, poljoprivrednim gazdinstvom, predstavništvom strane firme i diplomatskim i konzularnim predstavništvom u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji (u daljem tekstu: poslodavac) ako ispunjava opšte uslove utvrđene zakonom, kolektivnim ugovorom i opštim aktom (statut, pravila i drugi samoupravni opšti akti) za obavljanje poslova radnog mesta za koje zasniva radni odnos i posebne uslove utvrđene ovim zakonom.

Član 2.

Strani državljanin može zasnovati radni odnos ako ima odobrenje za stalno nastanjenje, odnosno za privremeni boravak u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji i ako dobije odobrenje za zasnivanje radnog odnosa.

Strani državljanin može zasnovati radni odnos sa organizacijom odnosno poslodavcem, bez odobrenja za zasnivanje radnog odnosa iz stava 1. ovog člana i bez javnog oglašavanja, ako ima odobrenje za privremeni boravak ili stalno nastanjenje u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji i ako radni odnos zasniva za obavljanje stručnih poslova utvrđenih ugovorom o poslovno-tehničkoj saradnji, o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji, o prenosu tehnologije i o stranim ulaganjima.

Opštim aktom organizacije utvrđuju se, u skladu sa zakonom, radna mesta na kojima se strani državljani mogu zapošljavati.

Organizacija, odnosno poslodavac dužan je da republičkoj, odnosno pokrajinskoj organizaciji nadležnoj za poslove zapošljavanja dostavi podatke o broju, strukturi i vremenu trajanja radnog odnosa stranih državljana iz st. 1. i 2. ovog člana, u skladu sa propisima o evidencijama u oblasti rada.

Član 3.

Strani državljanin koji ima odobrenje za stalno nastanjenje u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji zahtev za izdavanje odobrenja za zasnivanje radnog odnosa podnosi republičkoj, odnosno pokrajinskoj organizaciji nadležnoj za poslove zapošljavanja.

Član 4.

Zahtev za izdavanje odobrenja za zasnivanje radnog odnosa stranog državljanina koji ima odobrenje za privremeni boravak u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji podnosi organizacija, odnosno poslodavac sa obrazloženjem o potrebi za zaposlenjem stranog državljanina. Zahtev se podnosi republičkoj, odnosno pokrajinskoj organizaciji nadležnoj za poslove zapošljavanja.

Član 5.

Odobrenje za zasnivanje radnog odnosa sa stranim državljaninom daje republička, odnosno pokrajinska organizacija nadležna za poslove zapošljavanja.

Stranom državljaninu koji ima odobrenje za stalno nastanjenje u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji odobrenje za zasnivanje radnog odnosa daje se za period važenja odobrenja za stalno nastanjenje.

Stranom državljaninu koji ima odobrenje za privremeni boravak u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji odobrenje za zasnivanje radnog odnosa daje se za period koji ne može biti duži od perioda važenja odobrenja za boravak.

Podnosilac zahteva za izdavanje odobrenja za zasnivanje radnog odnosa može izjaviti žalbu protiv rešenja iz stava 1. ovog člana u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja. Žalba se podnosi organu određenom statutom republičke, odnosno pokrajinske organizacije nadležne za poslove zapošljavanja.

Organ iz stava 4. ovog člana dužan je da odluku donese u roku od 30 dana od dana prijema žalbe.

Član 6.

Strani državljanin zasniva radni odnos danom stupanja na rad na osnovu odluke o izboru, odnosno ugovora o radu.

Član 7.

Prilikom zasnivanja radnog odnosa, strani državljanin daje pismenu izjavu kojom prihvata nadležnost jugoslovenskog suda u slučaju spora sa organizacijom, odnosno poslodavcem u vezi s pitanjima po osnovu rada.

Član 8.

Stranom državljaninu prestaje radni odnos u organizaciji, odnosno kod poslodavca ako mu istekne vreme važenja odobrenja za privremeni boravak ili mu bude otkazan privremeni boravak u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji ili ako bude poništena dozvola o njegovom nastanjenju u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji.

Stranom državljaninu kome je produžen privremeni boravak u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji i kome je dato novo odobrenje za zasnivanje radnog odnosa, produžava se radni odnos.

Stranom državljaninu koji zasniva radni odnos po osnovu ugovora iz člana 2. stav 2. ovog zakona prestaje radni odnos danom prestanka ugovora.

Član 9.

Organizacija, odnosno poslodavac može sa stranim državljaninom da zaključi ugovor o vršenju privremenih i povremenih poslova, na period koji ne može biti duži od tri meseca u kalendarskoj godini, pod uslovima utvrđenim zakonom i opštim aktom za vršenje tih poslova od strane državljana Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije.

Član 10.

O zasnivanju radnog odnosa ili zaključenju ugovora o vršenju privremenih i povremenih poslova sa stranim državljaninom u Jugoslovenskoj narodnoj armiji odlučuje, u svakom pojedinom slučaju, savezni sekretar za narodnu odbranu - kad to zahtevaju naročite potrebe.

Član 11.

Ugovori o zaposlenju sa stranim državljanima koji su dobili odobrenje za privremeni boravak u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, zaključeni do dana stupanja na snagu ovog zakona, ostaju na snazi do dana isteka važenja odobrenja za privremeni boravak u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, odnosno do dana isteka važenja odobrenja za zasnivanje radnog odnosa, s tim što će se na te ugovore primenjivati odredbe ovog zakona.

Strani državljanin koji je stalno nastanjen u Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji, a u organizaciji je zasnovao radni odnos po ranijim propisima, ostaje u radnom odnosu i posle stupanja na snagu ovog zakona.

Strani državljanin iz stava 2. ovog člana dužan je da u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona podnese zahtev za izdavanje pismene isprave o odobrenju za zasnivanje radnog odnosa (član 3), koju je republička, odnosno pokrajinska samoupravna interesna zajednica u oblasti zapošljavanja dužna da mu izda.

Pismena isprava iz stava 3. ovog člana ima važnost odobrenja za zasnivanje radnog odnosa.

Član 12.

Novčanom kaznom od 600.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj organizacija, odnosno poslodavac:

1) ako sa stranim državljaninom, zasnjuje radni odnos protivno odredbama čl. 2. do 5. ovog zakona;

2) ako sa stranim državljaninom zasnjuje radni odnos protivno odredbama čl. 6. i 7. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se novčanom kaznom od 30.000 do 50.000 dinara i odgovorno lice u organizaciji, odnosno kod poslodavca.

Član 13.

Ovlašćuje se savezni organ uprave nadležan za poslove rada i zapošljavanja da donese propise za sprovođenje odredaba čl. 3. do 5. ovog zakona koji se odnose na postupak za podnošenje zahteva za izdavanje odobrenja za zasnivanje radnog odnosa i za davanje tog odobrenja.

Član 14.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Uredba o posebnim uslovima za stupanje stranog državljanina u udruženi rad ("Službeni list SFRJ", br. 6/74).

Član 15.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SFRJ".